

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ**

**ІСТОРІОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
В УКРАЇНІ**

Випуск 17

КИЇВ – 2007

УДК 930.1 (477)
ББК 63.2 (4Укр)

Затверджено до друку Вченому радою Інституту історії України НАН України,
протокол № 14 від 26 грудня 2006 р.

Історіографічні дослідження в Україні / Голова редколегії В.А.Смолій; відп.
ред. О.А.Удод. - К.: НАН України. Ін-т історії України, 2007. - Вип.17. - 342 с.

Висвітлюються актуальні питання української історіографії, зокрема з історії
історичної науки, біоісторіографії, проблемної історіографії та ін. Розглядаються наукова
спадщина та історичні погляди відомих українських учених, у т.ч. О.Барвінського,
В.Голобуцького, М.Грушевського, М.Костомарова, І.Кріп'якевича, П.Куліша,
О.Лазаревського, Я.Шульгіна та ін.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, усіх, хто цікавиться українською
історіографією.

Редакційна колегія: д.і.н., академік НАН України В.А.Смолій (голова), д.і.н.
О.А.Удод (відп. редактор), к.і.н. Д.С.Вирський, д.і.н. І.Н.Войцехівська, член-кореспондент
НАН України, д.і.н. В.М.Даниленко, д.і.н. М.Ф.Дмітрієнко, д.і.н. Я.С.Калакура, д.і.н.
В.Ф.Колесник, д.і.н. І.І.Колесник, д.і.н. В.В.Кравченко, д.і.н. С.В.Кульчицький, д.і.н.
В.В.Масненко, д.і.н. Ю.А.Пінчук, член-кореспондент НАН України, д.і.н. О.П.Реєнт, к.і.н.
О.В.Ясь (відп.секретар).

Рецензенти: І.В.Верба, доктор історичних наук, професор,
Л.А.Дубровіна, доктор історичних наук, професор,
член-кореспондент НАН України,
С.А.Леп'явко, доктор історичних наук, професор.

Переклад та редакція анотацій англійською мовою к.і.н. В.С.Горака.

Автори вміщених статей та матеріалів висловлюють свою власну думку, що не
обов'язково збігається з поглядами членів редколегії, і несуть відповідальність за
достовірність наведених фактів та відомостей.

У разі передруку узгодження з редколегією обов'язкове.

Видання внесено Вищою Атестаційною Комісією України до переліку фахових
видань України з історичної науки (постанова президії ВАК України від 09.06.1999 р.
№ 1-05/7).

© Інститут історії України НАН України
© Автори

Свідоцтво про держреєстрацію друкованого засобу масової інформації серія KB,
№ 6931 від 04.02.2003

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ

Оксана Ковальчук

Вивчення давньої історії України в період романтизму:
історіографічні та джерелознавчі питання.....6

Віталій Тельвак

Перший том „Історії України-Руси” Михайла Грушевського
в оцінках сучасників.....16

Наталія Юсова

Внедрение концепции древнерусской народности в
научный обиход: вклад Л.В.Черепнина.....39

БІОІСТОРІОГРАФІЯ

Ольга Гончар

М.І.Костомаров і М.П.Погодін: науковий диспут в
епістолярному розрізі.....68

Олексій Ясь

Історичні погляди Пантелеймона Куліша в світлі
інтелектуальних метаморфоз 1870-1880-х років.....78

Неля Герасименко

Епістолярні джерела у науковій спадщині О.М.Лазаревського.....106

Максим Гедін

Внесок Я.М.Шульгіна в дослідження
козацько-гетьманської України.....121

Наталя Пазюра

До біографії Миколи Стороженка: Київська Перша
гімназія та соціокультурне оточення (1909-1919).....133

Олександр Музичко, Вадим Хмарський

Український історик П.А.Іванов: основні етапи біографії
та наукова спадщина

155

Іван Куций

Історіографічна спадщина Олександра Барвінського:
концептуалізація історично-цивілізаційних уявлень.....177

Інна Заболотна

Історіографія життя та наукової спадщини І.П.Крип'якевича.....201

Святослав Юсов

Початковий період наукової творчості Володимира Голобуцького.....218

Олександр Гуржій, Святослав Юсов	
Наукова діяльність К. Стецюка в Інституті історії України	
(До століття з дня народження історика та 70-річчя Інституту).....	233
 ПРОБЛЕМНА ІСТОРІОГРАФІЯ	
Ігор Лиман	
Сучасний стан і перспективи досліджень з історії	
православ'я в Україні.....	250
Олександр Пилипенко	
Історіографія історії зовнішньоекономічної діяльності	
України у складі Російської імперії (друга половина XIX -	
початок ХХ ст.).....	260
Іван Мищак	
Ліквідація греко-католицької церкви в Україні	
в повоєнні роки: історіографія.....	270
Степан Свистович	
Сучасна українська історіографія громадської ініціативи в	
Українській CPP 20-30-х років ХХ століття.....	288
Юрій Ніколаєць	
Основні напрямки розвитку вітчизняної історіографії	
сусільно-політичного життя України середини 1940-х –	
середини 1960-х рр. у контексті світової історичної науки.....	304
Марія Паракіна, Тетяна Полушкіна	
Тенденції формування і розвитку українського державотворення	
(90-ті роки ХХ ст.): історіографія питання.....	319
 Про авторів.....	331
 Анотації – Annotations.....	341
 Пам'ятка автору (про технічні вимоги до оформлення	
статей, які подаються до збірника наукових праць	
„Історіографічні дослідження в Україні”.....	342